

מריבות אחים

מריבות אחים זה דבר נפוץ בכל משפחה זו המציאות.

באופן טבעי, הרבה אחים ואחיות עוברים, בשלב זה או אחר, את גיל המריבות ומתחילים להעריך ולחבב זה את זה ככל שהם גדלים. אבל לפעמים משהו מפריע לתהליך הטבעי הזה לקרות.

יש 2 סוגים של מריבות: **מריבה טבעית ומריבה מטרתית**.

מריבה טבעית - היא על המשאבים. המשאבים לא זמינים כל הזמן לכולם באותה מידה (למשל, אי אפשר לקנות הכל כמספר הילדים, אחד מקבל ככה והשני אחרת).

בתרבות שלנו, היא הופכת פעמים רבות במהירות ל**מריבה מטרתית** - שזו מריבה על המשאב שנקרא ההורה. מריבה טבעית היא חיובי, בעודה מאמנת את הילדים לחיים, וזה סוג של תקשורת, משא ומתן בתוך מערכת שוות זכויות וחובות.

כהורים, אנחנו מבזבזים הרבה אנרגיה בלנסות להשכין שלום וללמד את הילדים לחיות יחד בליכוד. ובפועל, אנחנו רואים ששום הטפות מוסר והתערבות מצדנו לא מסלקות את המתח, והקנאה.

כשאנו בוחרים להתערב במריבות, הן הופכות די בקלות לברית בין 2 הילדים להכנסת ולגיוס ההורים. כל אחד מחזק את מקומו ואת העמדה שלו.

כששני ילדים רבים ביניהם כדפוס, אנחנו צריכים להבין ששניהם מרוויחים מזה, אבל כמו תמיד יש בזה גם מחיר. הרווח הוא, שכל אחד יכול להמשיך לשמר את מקומו במשפחה ואת תפיסתו לגבי עצמו בתוך החיים והחברה.

בתוך הדינאמיקה בין האחים מתפתחת המטרתיות של הילד להשגת תחושת השייכות והתפיסה הסובייקטיבית שלו. וכמו שכבר אמרנו בעבר, הוא ימשיך עם הדפוס הזה שלו כל החיים. הוא יגייס את הסביבה בצורה לא מודעת כדי לשמר את הרווח שלו ולקבל את האישור לכך. הוא חייב לאסוף עובדות, כדי להסתובב בעולם עם תחושה שהוא... (מקופח, כבשה שחורה, שולט, מנצח בכל מחיר וכו').

אחים, חברים ובני דודים מהווים את קבוצת השווים. אם הזכרנו שהבית הוא מגרש האימונים לחיים, זכרו שבעתיד הם ישתמשו באותו דפוס אותו הם למדו בבית. דפוס המריבה, דפוס הדיאלוג ודפוס הפיוס

רוב ההורים חושבים שהורים טובים צריכים להגן על החלש. ולכן הם מתערבים במריבות. כדי שהאח הגדול לא יציק וירביץ לאחותו הקטנה והחלשה. או כדי שהאחות הקטנה לא תיפגע באחיה הגדול, הרגיש והעדין.

אבל אם ההורים יניחו לילדים, ייתכן שבתחילה האחות ה"חלשה" תוותר כל הזמן לאחיה. אבל אחרי תקופת מה היא תבין שאין לה שום רווח מהוויתורים האלה. שאין לה הרווח שהייתה מקבלת על ידי

הוראון - בית להורים לומדים

התערבות ההורים, שהיו באים להגן עליה, לחזק אותה בוויטוריה, לעודד אותה ולומר לה כמה שהיא טובה ומסכנה שהיא מוותרת. היא תחליט שנמאס לה לוותר כל הזמן לאחיה, ותחדל מזה. וכך היא תוכל לפתח יכולת לעמוד על שלה, בלי צורך בעזרתם של המבוגרים.

אם ההורים מתערבים בכך שהם דורשים מהילדה לוותר, היא תקבל מסר שרק כאשר היא "טובה" ומוותרת היא שומרת על מקומה אצלם. זה מסר שמעבירים ההורים לילדים כאשר הם מבקשים מהם לוותר לאח הקטן שלהם.

"תוותרי לו, את יותר גדולה ומבינה".

לעיתים יש מצבים הפוכים. הילד הבכור מפתח חולשה, עדינות, רגישות וכאילו אומר: "אני עדין וחלש לכן אני צריך לקבל יחס מיוחד, לכן צריך לגונן עליי כל הזמן". באופן כזה מצליח הילד לגרום להורים ולעיתים גם למורים, לסלול לו את הדרך ולעזור לו להשיג את הכול. וכדי להמשיך להשיג את מה שהוא רוצה, ממשיך ילד כזה לפתח את המסכנות ואת תחושת הקיפוח שלו.

כל ילד מחפש את מקומו במשפחה. ילדים עושים זאת בדרכים שונות. אלה שניתנת להם הזדמנות לכך, עושים זאת על ידי תרומה ומועילות, אשר נותנות להם תחושת-שייכות. אבל כשאין מאפשרים לילדים התפתחות כזאת, הם מחפשים דרכים אחרות. בגלל התחרות בין האחים, קורה לעיתים קרובות שילד אחד מוצא את מקומו כ"ילד הטוב" של המשפחה, זה שתמיד עוזר ומוותר, וילד אחר מוצא את מקומו כ"ילד הרע" של המשפחה, זה שתמיד מפריע מרגיז, ומרביץ.

המריבות שההורים מתערבים בהן מחזקות ומקבעות את חלוקת התפקידים הזאת בין הילדים. הילד ה"טוב", הוותיק, המקופח, יושב בחדר ומשחק בשקט. אחותו, שהיא הילדה ה"רעה" של המשפחה, נכנסת לחדר ומפריעה לו. מתפתחת מריבה קולנית בין השניים אמא נכנסת וצועקת עליה ומענישה אותה. וכך היא מנציחה את המצב שהילדה היא ה"רעה" והילד הוא ה"טוב".

הדברים האלה עלולים לקבוע את האישיות של הילד לעתיד. הילד, שהרביץ והפריע, ימשיך להרביץ ולהפריע כי הוא מקבל שוב ושוב אישור שהוא ה"רע" וחושב שאין לו צ'אנס. הוא ימשיך להשתמש בכוח. הוא עלול לגדול בהרגשה שהוא הכבשה השחורה של המשפחה. ייתכן שיהיה תוקפני, ויכול להיות שבעתיד הוא ייבחר לעצמו בת זוג שתהיה דומה לאחותו, שתהיה "טובה" ושתוציא אותו מדעתו, ושלידה הוא שוב יהיה ה"רע".

התערבות ההורים במריבות הילדים לא מאפשרת להם לפתח ביניהם יחסים טובים. לא מאפשרת להם להתמודד זה עם זה לבדוק את הגבולות.

התערבות במריבות מחזקת אצל הילד את הדימוי המוטעה שלו על עצמו, ואחר כך הוא לוקח את זה איתו לחיים. זה הולך איתו כאשר הוא בוחר בן זוג או בת זוג לחיים, זה הולך איתו ליחסים עם

הוראון - בית להורים לומדים

חברים. ילדים בריאים, היודעים לריב, להתפייס ולהשלים, אינם זקוקים להתערבות ההורים ביחסים ביניהם.

ההורים צריכים, קודם כל, להגיע למסקנה שהם לא יכולים לסבול עוד את המריבות, שאין דרך אחרת לפתור את הבעיה אלא בהפסקת ההתערבות. אחרי שהם הגיעו למסקנה כזאת והם שלמים איתה, כדאי שיבואו לילדים ויגידו להם: "עד היום התערבתי במריבות שלכם, ואני חושבת שלא עשיתי טוב, לא לכם ולא לי. אז מהיום החלטתי לא להתערב עוד. אני אהיה כאן בשבילכם לעזור לכם לפתור את הדברים, אתן לכם רעיונות עיצות אך לא אנקוט עמדה או אקח צד או אומר לרחד לוותר לאחר. אני סומכת עליכם שתמצאו את הדרך לדבר, לתקשר, לומר מה הרגישו או הקפיץ".

יש להניח שלטווח הקצר תהיה תקופת ניסיון, שבה יגבירו הילדים את הפרובוקציות. אבל לטווח הארוך, כשהם יראו שזה לא מועיל, שזה לא גורר את ההורים להתערב, הם יפסיקו.

כך יאפשרו ההורים לילדים לפתח ביניהם יחסים עצמאיים, שלא דרך ההורים. כך ילמדו לתור בעיות בעצמם, אם בתוך המשפחה ואם מחוץ למשפחה. כך אין ספק שהאווירה ביית תשתפר ותהיה נעימה יותר

התפקיד ההורי שלנו במריבה טבעית זה להיות צופים מרחוק ולתת לילדים למצוא את הפתרונות בעצמם, כמובן כל עוד זה לא גובל בסכנה ממשית. וכאן חשוב שנבדיל בין שני מונחים.

מעורבות והתערבות.

מעורבות – היא רגשית, בסיטואציה. (לוקחת צד, רוצה שהילדים יחיו בשלום, מרגישה כשלון כשהם רבים, חשה עצבות, צער...) זה משהו שפוגש את הערך שלי, את הרגש שלי, את האכפתיות שלי. כשאני ניגשת למריבה יש לי עמדה או בעד צד אחד או נגד הריב.

התערבות – זה משהו פיזי (שמה את שניהם באותה סירה, לא נוקטת עמדה ומפרידה ביניהם פיזית, נניח, שולחת כל אחד לחדר שלו, מציעה להם לשבת ולדבר, לעשות הסכמים ביניהם, או נוקטת עמדה ערכית: "בבית שלנו אין אלימות" וכו') דרך אגב, אם אנחנו בוחרים להפריד בין הילדים לחדרים שונים במריבה עצמה, יש לקחת בחשבון שהם לומדים מזה לא לתקשר במריבות, להסתגר ולהתנתק ולא מתאמנים באיך להשלים.

לכן, לא להתערב לא אומר להתעלם מהילדים. לא להתערב אומר פשוט לא לנקוט עמדה.

אפלטון : הנפש כדי לפגוש את עצמה זקוקה לנפש אחרת.....

בהצלחה!